

Provincie Západní Karpaty

soustava	podstava	celek	
Vněkarpatské sníženiny	Západní vněkarpatské sníženiny	Dyjsko-svratecký úval	
		Vyškovská brána	
		Hornomoravský úval	
		Moravská brána	
	Severní vněkarpatské sníženiny	Ostravská pánev	
Vnější Západní Karpaty	Jihomoravské Karpaty	Mikulovská vrchovina	
	Středomoravské Karpaty	Ždánický les	
		Litenčická pahorkatina	
		Chříby	
		Kyjovská pahorkatina	
	Slovensko-moravské Karpaty	Vizovická vrchovina	
		Bílé Karpaty	
		Javorníky	
		Západobeskydské podhůří	Podbeskydská pahorkatina
		Západní Beskydy	Hostýnské-vsetínská hornatina
			Rožnovská brázda
			Moravskoslezské Beskydy
			Jablunkovská brázda
			Slezské Beskydy
		Jablunkovské mezihoří	

JIHOMORAVSKÉ KARPATY (podstava)

Mikulovská vrchovina (celek)

Pavlovské vrchy

- na severu jsou ohraničeny k severu zákrutem Dyje vyklenutým k severu; od Jevišovky k Mikulovu a k Lednici jsou omezeny širokou sníženinou starého opuštěného údolí Dyje
- nad vrcholy plochých hřbetů vystupují při severním a západním okraji vápence (tvrdoše) vnějšího bradlového pásma: **Děvín** (550 m n.m.), Tabulová hora (459 m n.m.), Turol (459 m n.m.); strmé svahy bradel byly vypreparovány z měkkého flyšového obalu
- bloky starších hornin než okolní flyš byly utrženy z jurského podkladu, leží na žulách Českého masívu v hloubce přes 2 km
- příkrov pokračuje k jihozápadu do Dolního Rakouska (Waschberg)
- CHKO Pálava (1976), biosferická rezervace UNESCO (1986)
- Četné krasové jevy: jeskyně Na Turolu – jeskynní systém v jurských vápencích objevený v roce 1951 místním jeskyňářem Zavadou, délka systému: více než 1 km, nejnižší část je trvale zaplavena (roční kolísání hladiny 10 m)
- Významné lokality: Kotel – výrazné bradlo jurských vápenců se 2 vrcholy oddělenými sedlem, severní vrchol: Obora (483 m n.m.) a jižní: Pálava (462 m n.m.); Stolová hora (458 m n.m.) – vápencové bradlo s plochým téměř rovným vrcholem, vznik zarovnané vrcholové části souvisí s abrazní činností mořských vln v miocénu, kdy vrchol vyčníval nad hladinu; Soutěska-hluboká rokle oddělující bradlo Děvína od Kotle, ve svazích četné krasové jevy (např. oválné prohlubně: Jüttnerovy jámy)

Milovická pahorkatina

- ve východní části Mikulovské vrchoviny
- budovaná synklinálně uloženými flyšovými jílovcí a pískovci, neogenními sedimenty a sprašemi
- pahorkatina má kerné rysy na okrajích a zbytky zarovnaných povrchů na rozvodích
- pravouhlá síť občasných toků
- nejvyšší vrchol: **Stará hora** (351 m n.m.)

STŘEDOMORAVSKÉ KARPATY (podstava)

Ždánický les (celek)

- v jihozápadní části Středomoravských Karpat

- plochá vrchovina tvořená paleogenními sedimenty ždánické jednotky vnějšího flyše
- klenbovitě vyklenuté území s rozsáhlými zbytky pobadenského zarovnaného povrchu
- hluboce zařezaná údolí
- pramenná oblast Trkmanky
- nejvyšší bod: ***U stepice*** (438 m n.m.)

Litenčická pahorkatina

- severní část Středomoravských Karpat
- členitá pahorkatina na paleogenních a miocenních jílech, jílovcích, píscích, štěrcích a pískovcích, zčásti překryté sprašovými pokryvy
- erozně denudační reliéf
- nejvyšší vrchol: ***Hradisko*** (518 m n.m.)

Chřiby

- severovýchodní část Středomoravských Karpat
- členitá vrchovina na paleogenních jílovcích, pískovcích a slepencích převážně račanské jednotky magurského flyše
- kerná vrchovina zhruba eliptického tvaru s intenzivními neotektonickými zdvihy
- strukturně podmíněné tvary
- intenzivní periglaciální modelace
- pramenná oblast Kyjovky a Litavy
- nejvyšší vrchol: ***Brdo*** (587 m n.m.)

Kyjovská pahorkatina

- jihovýchodní část Středomoravských Karpat
- členitá pahorkatina na převážně paleogenních jílovcích a pískovcích ždánické a račanské jednotky, četné sprašové pokryvy
- úvalovitá a neckovitá údolí
- výrazná sníženina Čejčské kotliny v jihozápadní části území – erozní, tektonicky podmíněná sníženina směru SZ-JV; lokalita Slanisko Zápověď se zbytky slanomilné vegetace
- nejvyšší bod: ***Babí lom*** (417 m n.m.)

ZÁPADNÍ BESKYDY (podsoustava)

Hostýnsko-vsetínská hornatina

- hornatina protažená ve směru Z-V a rozdělná hlubokým údolím Horní Bečvy na Hostýnské vrchy na západě a Vsetínské vrchy na východě

Hostýnské vrchy

- plochá hornatina budovaná paleogenními flyšovými pískovci a jílovcí
- soustava hřbetů převážně směru SV-JZ
- výrazně strukturně podmíněný reliéf, kdy hřbety jsou vázány spíše na souvrství s převahou pískovců, údolí a sedla jsou založena převážně v jílovcích
- četné tvary zvětvování pískovců: izolovaná skaliska, puklinové jeskyně, voštiny
- pramenná oblast Dřevnice, Juhyně a Moštěnky
- nejvyšší bod: **Kelčský Javorník** (864 m n.m.) – nad severozápadním okrajovým svahem
- významné vrcholy: Hostýn (735 m), Skalný (730 m), Čerňava (844 m)

Vsetínské vrchy

- plochá hornatina (v části členitá vrchovina) na silně zvrásněných flyšoidních souvrstvích paleogenních slepenců, pískovců a jílovců vrstev soláňských, belovežských a zlínských
- výrazná porucha v linii Bystřičky
- pramenná oblast Bílé Ostravy, Rožnovské a Vsetínské Bečvy ve východní části pohoří
- nejvyšší bod: **Vysoká** (1024 m n.m.)- v Soláňském hřbetu
- na hlavním hřbetu ve výškách 840 –890 m se objevují sečné plošiny, které jsou zbytkem rozsáhlého zarovnaného povrchu
- v nižších částech reliéfu se často projevuje inverze původního vrásového reliéfu
- oblast je vážně ohrožena sesuvy půdy, pro jejichž vznik jsou velmi příznivé svahy na snadno zvětvávajících jílovitých břidlicích
- problémem je vznik břehových nátrží a stržová eroze v pramenných oblastech vodních toků

Rožnovská brázda

- brázda o ploše 109 km² a střední výšce 487 m
- sníženina ve složitě zvrásněných souvrstvích jílovců, slepenců a pískovců vrstev istebňanských a paleogénu slezské jednotky na styku magurského příkrovu a slezského příkrovu

Moravskoslezské Beskydy (celek)

- leží v západní části Západních Beskyd
- členitá hornatina
- omezené strmými strukturními svahy vůči Frenštátské brázdě a na SV vzhledem k Třinecké brázdě
- v malé vzdálenosti od severního okrajového strukturního svahu dosahuje pohoří vrcholy Smrku, Kněhyně, Lysé Hory a Travného největších výšek (přes 1200 m n.m.); nejvyšší vrcholová část zvolna klesá k jihu, k výrazné orografické hranici mezi Moravskoslezskými Beskydami a Javorníky, tvořené širokým údolím Kysuce (strukturně podmíněné)
- výrazné omezení pohoří na Z a V depresi Rožnovské brázdy a Jablunkovské brázdy
- slezský příkrov budovaný flyšoidním souvrstvím jílovců, pískovců a slepenců istebňanských a godulských, na severovýchodě je souvrství mohutnější a mírně skloněno k jihu, na jihozápadě je méně mocné souvrství intenzivněji zvrásněno a strměji ukloněno k jihu
- charakteristické je příčné zvlnění čela příkrovu a jeho diagonální tektonické porušení
- erozně denudační reliéf se stopami tří stupňů mladotřetihorního zarovnavání
- periglaciální modelace: mrazové sruby, balvanové proudy, strukturní terasy
- střední část pohoří je pramennou oblastí vodních toků (např. Černá Ostravice)
- nejvyšší vrchol: **Lysá hora** (1323 m n.m.)
- další významné vrcholy: Kněhyně (1257 m n.m.), Radhošť (1129 m n.m.), Travný (1203 m n.m.), Ropice (1083 m n.m.), Javorový (1032 m n.m.), Ostrý (1044 m n.m.), Velký Polom (1067 m n.m.)
- údolím Ostravice je území rozděleno na dvě značně odlišné skupiny: na východě je to skupina Lysé hory a na západě pásmo Radhošťských Beskyd

Jablunkovská brázda

- brázda o ploše 74 km² a střední výšce 442 m
- budovaná souvrstvím paleogenních pískovců a jílovců
- synklinální stavba výrazně porušená zlomy
- dno sníženiny je tvořeno pleistocenními akumulacími plošinami
- říční terasy

Slezské Beskydy

- plochá hornatina v západní části Západních Beskyd (P=54 km²)
- součást rozrušené příčné antiklinály slezského příkrovu s osou směru SSZ-JJV a odrytým jádrem jihovýchodně od obce Nýdek, v údolí Hluchové v ose antiklinály porušené tektonickou poruchou
- výrazná periglaciální modelace (mrazové sruby, balvanové proudy)
- omezení vůči Jablunkovské brázdě je velmi výrazné zlomovými svahy
- na východě přechází na území Polska, kde je pohoří vymezeno údolím Visly a sedlem Kubalonka, východně pak leží kulminační část pohoří s kótou Skrzycze (1257 m n.m.)
- území je součástí příkrovového systému slezské jednotky vnějšího flyšového pásma, která zaujala dnešní polohu v období mezi karpatem a svrchním badenem
- dnešní reliéf je výsledkem neotektonických vrásnozlomových pohybů v období neogénu a kvartéru, čímž získala charakter erozně silně diferencované hrást'ové klenby (popř. klenbové hrástě)
- nejvyšší bod: *Velká Čantoryje* (995 m n.m.)

Jablunkovské mezihoří

- členitá vrchovina budovaná flyšoidními souvrstvími vrstev soláňských a belovežských, které jsou při okraji příkrovu silně zvrásněné
- příkrovová stavby (magurský příkrov)
- destrukční okraj příkrovu s výraznými tvrdoši na vrstvách pískovců a slepenců soláňských
- erozně denudační strukturní reliéf
- periglaciální modelace: mrazové sruby a strukturní terasy
- nejvyšší vrchol: *Gírová* (840 m n.m.) – východně od obce Mosty u Jablunkova, tvrdoš s vrcholem v úrovni nejvyššího stupně mladotřetihorního zarovnaného povrchu, na severním svahu mrazové sruby, balvanové proudy a strukturní terasy

ZÁPADOBESKYDSKÉ PODHŮŘÍ (podsoustava)

- pruh nižšího reliéfu při úpatí výrazného svahu Západních Beskyd pokračující do Polska (P = 1.508 km²)
- pahorkatina o střední výšce 353 m je složena z kry Maleniku, bradel jurských vápenců a flyšových hornin s pokryvem neogenních a čtvrtohorních usazenin a vyvělin
- pahorkatinný až vrchovinný reliéf
- na rozvodích jsou zbytky neogenních zarovnaných povrchů
- místy se vyskytují pedimenty a kryopedimenty
- ve vrcholových částech jsou i kryoplananční terasy (Ondřejník)
- část po toku Bečvy byla v pleistocénu zaledněna pevninským ledovcem; v Porubské bráně ledovcové vody přetékaly přes dnešní evropské rozvodí do povodí Dunaje

Podbeskydská pahorkatina (celek)

- pruh nižšího reliéfu při úpatí výrazného svahu Západních Beskyd (P = 1.508 km²) pokračující do Polska
- členitá pahorkatina o střední výšce 353 m je budována křídovými a paleogenními flyšovými horninami ždánicko-podbeskydského a slezského příkrovu s vyvělinami těšinitů, krami kulmských a bradly jurských hornin
- neogenní a kvarterní sedimenty
- pásmo vrchovin, pahorkatin a brázd SV-JZ směru
- převážně erozně denudační reliéf na hluboce denudované příkrovové struktuře, s četnými příkrovovými troskami
- zbytky zarovnaných povrchů
- průlomová údolí a tvary vzniklé v důsledku kontinentálního zalednění
- nejvyšší bod: *Skalka* (964 m n.m.)

SLOVENSKO-MORAVSKÉ KARPATY (podsoustava)

Vizovická vrchovina

- členitá vrchovina v severozápadní části Moravsko-slovenských Karpat (P=1.399 km²)
- budovaná převážně zvrásněnými horninami račanské a bystrické jednotky magurského flyše, omezeně mezozoickými a neogenními sedimenty a neovulkanity
- erozně denudační reliéf hornatin, vrchovin, pahorkatin a sníženin
- diferenciaci reliéfu v závislosti na odolnosti a úložných poměrech hornin příkrovové struktury
- při okrajích vlivy mladé zlomové tektoniky
- asymetricky vyvinutá povodí Dřevnice a Olšavy
- intenzivní modelace v kvartéru
- nejvyšší bod: **Klášťov** (753 m n.m.)-tvořený antiklinálně uloženými pískovci luhačovických vrstev račanské jednotky magurského příkrovu; výrazný suk s ostrým vrcholem nad rozčleněným antiklinálním hřbetem

Bílé Karpaty

- plochá hornatina v jihozápadní části Moravsko-slovenských Karpat (P=575 km²)
- budovaná převážně pískovci a jílovci bělokarpatské a bystrické jednotky magurského flyše, neovulkanity, na slovenské straně vápenci bradlového pásma
- členitý erozně denudační reliéf na flyšovém příkrovu se silnou závislostí na strukturně litologických poměrech
- časté inverze reliéfu
- zbytky zarovnaných povrchů
- typická průlomová údolí
- četné sesuvy
- prameny Olšavy, Okluk, Veličky, Myjavy, Klanečnice
- nejvyšší bod: **Velká Javořina** (970 m n.m.)-synklinálně uložené flyšové pískovce bělokarpatské jednotky magurského flyše; vrchol dlouhého stupňovitého hřbetu vzniklého inverzí reliéfu na odolných pískovcích
- CHKO Bílé Karpaty

Javorníky

- plochá hornatina o celkové rozloze 229 km²
- osu pásma Javorníků tvoří málo rozčleněný horský hřbet budovaný paleogenními pískovci račanské jednotky
- syklinální uložení vrstev ve vrcholové části hřbetu je dokladem inverze celého pohoří
- nejvyšší vrchol: **Javorník** (1019 m n.m.)-tvořený flyšovými horninami
- severozápadní část Javorníků jižně od údolí Vsetínské Bečvy tvoří Ráztocká hornatina složená z flyšových hornin
- jihozápadní část Javorníků tvoří plochá hornatina Pulčinská hornatina s typickým skalním městem v oblasti Pulčinských skal s puklinovými jeskyněmi